Ваша представка пред ЕСЛП

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Ваша представка пред ЕСЉП:

Како поднети представку и како се ваша представка даље разматра

Овај документ је припремило Одељење Суда за односе са јавношћу.

Он није обавезујућег карактера и има за циљ да пружи опште и основне информације о раду Суда.

За детаљније информације можете консултовати документа која је у те сврхе припремио Секретаријат Суда (доступна на интернет-страници Суда www.echr.coe.int), а посебно Пословник Суда.

Највећи број представки упућених Суду проглашен је неприхватљивим, што значи да их Суд одбацује ни не размотривши суштину ствари јер представка не испуњава све услове прихватљивости. Одлуке о проглашењу представки неприхватљивим су коначне и не остављају право жалбе.

Ако не желите да Суд одбаци вашу представку, неопходно је да она испуни све услове прихватљивости. Пре него што пошаљете представку, молимо вас да консултујете интернет-страницу Суда, а нарочито Приручник о прихватљивости, као и да прођете кроз све тачке подсетника како бисте се уверили да ће ваша представка бити прихватљива.

КАДА ОДЛУЧИТЕ ДА ПОДНЕСЕТЕ ПРЕДСТАВКУ СУДУ

Образац представке је доступан на интернет-страници Суда. Преузмите је и попуните све тачке, без изузетка, и пошаљите је Суду са копијама свих релеватних докумената – немојте слати оригинале јер вам они неће бити враћени на крају поступка. Не морате од Суда тражити штампану верзију формулара. Тиме што ћете је сами одштампати, уштедећете на времену и омогућити да представка стигне у Суд у најкраћем року (с тим у вези можете консултовати Упутство за покретање поступка пред Судом, као и Упутство за попуњавање обрасца представке, оба доступна на интернет-страници Суда).

Ако је ваша представка непотпуна, постоји могућност да је Суд неће узети у разматрање. Зато је неопходно да прецизно и детаљно испуните све тачке обрасца представке. Ако је било која тачка обрасца непотпуна, или недостају подаци, или пак нисте приложили копије потребних докумената, Суд може одбити да заведе предмет не узимајући га у разматрање.

Суду се можете обратити на једном од два званична језика Савета Европе – француском или енглеском – или на неком од званичних језика земаља чланица Савета Европе.

Нисте у обавези да ангажујете адвоката на почетку поступка. Ипак, ако одлучите да се обратите адвокату за помоћ, потребно је да Суду доставите уредно потписано пуномоћје којим овлашћујете адвоката да вас заступа пред Судом.

Када попуните све тачке обрасца представке, пошаљите га на следећу адресу заједно с копијама релевантних докумената:

The Registrar
European Court of Human Rights
Council of Europe
67075 Strasbourg cedex
France

Саветујемо вас да образац представке пошаљете препорученом поштом. Потребно је да га пошаљете у року од четири месеца од датума достављања коначне домаће одлуке. Датум који ће Суд узети у обзир је датум слања који се налази на поштанском печату послатог писма. **Молимо вас да имате у виду да образац представке треба послати поштом.**

У сваком случају, препоручујемо да представку пошаљете **што пре**, тј. одмах по доношењу коначне домаће одлуке којом се окончава поступак пред домаћим судовима.

ПОСТУПАК ПОШТО ЈЕ ПРЕДСТАВКА ПОСЛАТА СУДУ

Ваша представка стиже у Централно одељење Суда које прима око 1 500 писама дневно. Будући да је прилив поште тако значајан, Суд није у стању да потврди пријем ваше пошиљке одмах.

Немојте звати Суд да проверите да ли је ваша представка уредно пристигла. Суд ће вас контактирати ако буде имао потребе за додатним информацијама.

Централно одељење разврстава пошту и шаље вашу представку правном одсеку који је одговоран за земљу против које подносите представку и чији је задатак да је размотри. Представка против Немачке, на пример, биће послата правном одсеку који се бави немачким предметима јер особље које ради у том одсеку говори немачки и упознато је са правним системом те земље.

Ваш предмет ће тада добити број и правник ће га узети у разматрање. Ово не значи да ће Суд обавезно прихватити вашу представку ; то само значи да је она заведена. Ако вас Суд буде контактирао, морате одговорити у датом року јер у супротном ваш предмет може бити једноставно одбачен или уништен. **Када Суд буде располагао свим подацима неопходним за разматрање вашег предмета, ваша представка биће додељена одговарајућем саставу Суда**.

Када Суд буде располагао свим подацима неопходним за разматрање вашег предмета, ваша представка биће додељена одговарајућем саставу Суда.

Током поступка, чак и ако имате утисак да он предуго траје, морате да сачекате док вас Суд не буде контактирао. Због великог броја предмета који пристижу сваке године (преко 50 000) и због још већег броја нерешених предмета, Суд није у стању да потврђује пријем писама и докумената које прима нити да вас приближно обавести о томе када ће ваш предмет бити узет у разматрање.

Поступак пред Судом води се писаним путем. Све што будете хтели да изнесете пред Суд морате послати писаним путем.

РАЗМАТРАЊЕ ВАШЕ ПРЕДСТАВКЕ

1. НАЧИН НА КОЈИ СУД ОДЛУЧУЈЕ

Када Суд буде располагао свим подацима неопходним за разматрање вашег предмета, ваша представка биће додељена одговарајућем саставу Суда зависно од врсте предмета : судији појединцу, одбору или већу.

- Ако је неприхватљивост ваше представке несумњива јер иста не испуњава све услове прихватљивости, њоме ће се бавити **судија појединац**. Одлука о неприхватљивости коју доноси судија појединац је коначна и о њој ћете бити обавештени. **Није могуће жалити се на одлуку о неприхватљивости или тражити било какво објашњење у вези с тим. Суд ће запечатити предмет и списи ће бити уништени нешто касније.**

- Ако се ваш предмет тиче жалбених навода у погледу којих постоји устаљена пракса Суда, ваш предмет ће бити додељен **Одбору од три судије**. У том случају, Суд ће вам послати писмо с објашњењем процедуре. **Поново вас подсећамо, Суд ће вас контактирати само ако и када то буде било потребно.**

- Ако се ваш предмет не тиче жалбених навода у погледу којих постоји устаљена пракса Суда, разматраће га **Веће од седам судија.** Веће исто тако може предмет прогласити неприхватљивим и, ако се то догоди, та је одлука коначна. Ако га пак прогласи прихватљивим, Веће ће приступити мериторном разматратрању ваших жалбених навода. Пре него што приступи разматрању, Суд ће прво комуницирати представку влади тужене државе како би је обавестила о изнетим жалбеним наводима и омогућила јој да изнесе запажања о суштини спора. Ова запажања ће вам потом бити прослеђена како бисте имали прилику да на њих одговорите. Иако нисте у обавези да имате заступника на почетку поступка, Суд ће вас позвати да га ангажујете у овој етапи. **Понављамо, Суд ће и овде контактирати вас.**

- За вашу информацију, представка се никад не шаље директно пред **Велико веће од седамнаест судија**, али Суд може упутити предмет Великом већу или му пак предмет може бити послат у вишим етапама судског поступка. Упућивање Великом већу је могуће када се у предмету установи озбиљно питање тумачења Конвенције или када се утврди могућа недоследност са претходном одлуком Суда. Предмет може исто тако бити упућен Великом већу на захтев једне од страна, у року од три месеца пошто Веће донесе пресуду, али се овакви захтеви прихватају само у изузетним случајевима.

2. КОЛИКО ТРАЈЕ ПОСТУПАК?

Није могуће знати колико ће времена Суду, у просеку, бити потребно да размотри предмет. То зависи од врсте предмета, састава Суда, колико брзо стране прибављају потребне податке, као и од многих других чинилаца. **Суд разматра представке по одређеном реду, узимајући у обзир важност и хитност жалбених навода**. То значи, на пример, да ће се најозбиљнијим или предметима који се указују на проблеме на широкој друштвеној равни бити дат приоритет у решавању, што објашњава зашто се о представци поднетој после ваше већ одлучује док ваша још увек није решена.

3. РАСПРАВЕ

Суд одржава јавну расправу у веома малом броју предмета Већа или Великог већа (око тридесет годишње). Ако Суд одлучи да одржи јавну расправу о вашем предмету, бићете о тиме обавештени. Све јавне расправе се снимају и можете их видети на интернет-страници Суда.

ЗАВРШЕТАК ПОСТУПКА

Суд може закључити предмет на више начина.

1. ПРЕДСТАВКА СЕ ОДБАЦУЈЕ

➡ ДОСИЈЕ СЕ ШАЉЕ НА УНИШТЕЊЕ

Ако вас Суд на почетку поступка контактира а ви не одговорите у прописаном року, може се сматрати да не желите да наставите с поступком и Суд ће закључити ваш предмет. Исти ће бити уништен и нећете имати право да се жалите на ову одлуку.

➡ ПРЕДМЕТ СЕ УКЛАЊА СА ЛИСТЕ ПРЕДМЕТА СУДА

На вишим етапама судског поступка, пошто је ваш предмет додељен саставу Суда на одлучивање, Суд може одлучити да скине предмет са листе ако не одговорите у датом року на неки од захтева. И тада се може сматрати да сте одустали од поступка. Суд може скинути предмет са листе предмета и пошто је постигнуто пријатељски поравнање или на основу унилатералне декларације.

Стога је изузетно важно да одговарате на захтеве Суда у датом року. Тиме ћете показати да сте заинтересовани за разматрање представке и спречити да Суд уклони ваш предмет са своје листе.

➡ ПРЕДМЕТ ПРОГЛАШЕН НЕПРИХВАТЉИВИМ

Ако нисте испоштовали неки од услова прихватљивости, Суд ће вашу представку прогласити неприхватљивом и ова одлука ће бити коначна.

2. ДОНОШЕЊЕ ПРЕСУДЕ

Ако ваша представка није проглашена неприхватљивом, Суд може, после разматрања, да установи да није било кршења Конвениције или пак да су ваша права прекршена. Ако се нађе повреда права, Суд вам може доделити одштету. Имајте у виду да Суд ни у ком случају неће поништити одлуку домаћег суда.

Ако пресуду донесе Одбор од три судије, она је коначна и против ње није допуштена жалба. Пресуда Већа постаје правоснажна три месеца после објаве. Током та три месеца, ви или тужена влада можете тражити да предмет буде упућен Великом већу на ново разматрање. Не заборавите да Суд прихвата такве захтеве само у изузетним случајевима. Пресуде Великог већа су коначне и против њих није допуштена жалба.

Када пресуда у којој је нађена повреда постане правоснажна, Суд предаје предмет Комитету министара Савета Европе који је одговоран за надгледање њеног извршења. Овиме се поступак пред Судом окончава.

Најзад, важно је да испуните услове прихватљивости приликом слања представке Суду. Ако то не учините, Суд ће морати да одбаци вашу представку без разматрања ваших жалбених навода.

Шта више, када Суд прогласи представку неприхватљивом, та одлука је коначна и нећете имати право на понављање поступка или на слање нове представке са истим жалбеним наводима.

КОРИСНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

АНОНИМНОСТ

Документа из судског поступка су доступна јавности. Ако желите да останете анонимни, то морате да нагласите приликом попуњавања обрасца представке, уз објашњење зашто не желите да ваш идентите буде доступан јавности.

ПРИЈАТЕЉСКО ПОРАВНАЊЕ

Ако Суд сматра вашу представку прихватљивом, потрудиће се да омогући договор – пријатељско поравнање – између вас и тужене владе. Ако га није могуће постићи, Суд ће размотрити ваше жалбене наводе и донети пресуду.

УНИЛАТЕРАЛНА ДЕКЛАРАЦИЈА

Ако одбијете понуду за пријатељско поравнање без објашњења, Суд може скинути ваш предмет с листе предмета уз владино признање кршења Конвенције и обезбеђење адекватне компензације.

ПРИВРЕМЕНЕ МЕРЕ

Можете тражити привремену меру, али само ако сте у непосредној опасности или сте изложени озбиљној претњи по здравље – на пример, ако сте пред протеривањем у земљу у којој вам прете мучењем.

ЧЕСТО ПОСТАВЉАНА ПИТАЊА

АКО СЕ ОБРАТИМ СУДУ, ДА ЛИ ТО ЗНАЧИ ДА НИСАМ У ОБАВЕЗИ ДА СЕ ПОВИНУЈЕМ КОНАЧНОЈ ПРЕСУДИ ДОМАЋИХ СУДОВА?

Не, обраћање Суду не зауставља домаћи поступак. Потребно је да се повинујете домаћим одлукама и ако поднесете представку Суду у Стразбуру.

ДА ЛИ СУД МОЖЕ ДА МИ ПОМОГНЕ ДА НАЂЕМ АДВОКАТА?

Не, Суд не може да вам помогне да нађете адвоката. Обратите се локалној адвокатској комори, на пример, и тражите списак њених чланова.

ДА ЛИ СУД МОЖЕ ДА МИ ПОМОГНЕ ДА ПОПУНИМ ОБРАЗАЦ ПРЕДСТАВКЕ?

Не, Суд није овлашћен да вам помогне око обрасца представке. Суд мора да остане неутралан у свим етапама поступка. Једино што може да учини јесте да вас упути ка пакету докумената за подношење представке Суду који можете наћи на интернету и који садржи сва документа и информације потребне за подношење представке.

ДА ЛИ ПОСТОЈИ МОГУЋНОСТ ДОБИЈАЊА ПРАВНЕ ПОМОЋИ?

Да. Али не можете да је тражите на самом почетку поступка, него тек кад је предмет комуницирана туженој влади. Потребно је да знате да се правна помоћ не одобрава аутоматски свима који је затраже.

АКО ДОЂЕМ У СУД ЛИЧНО, ДА ЛИ МОГУ ДА ОБЈАСНИМ СВОЈ СЛУЧАЈ НА ЛИЦУ МЕСТА И УТИЧЕМ ДА СЕ ПРЕДМЕТ БРЖЕ РЕШИ?

Апсолутно не. Поступак пред Судом води се искључиво писаним путем и нема никакве сврхе долазити у Суд због тога. То би било чисто губљење времена.

МОЖЕ ЛИ МИ СУД ДАТИ ПРАВНИ САВЕТ?

Није у надлежности Суда да вам даје правне савете у вези са корацима које је потребно предузети пред домаћим судовима. Када је реч о поступку пред Судом у Стразбуру, све је до појединости објашњено у пакету докумената доступном на интернет страници Суда. Суд не може да вам каже какви су изгледи да ваш предмет добије. Потребно је само да сачекате да Суд донесе одлуку или прогласи пресуду.

ДА ЛИ ЈЕ СУД У МОГУЋНОСТИ ДА НЕШТО ПРЕДУЗМЕ У ЗЕМЉИ ПРОТИВ КОЈЕ ПОДНОСИМ ПРЕДСТАВКУ?

Не. Суд неће ништа предузети за вас против органа на које се жалите. Ипак, у изузетним случајевима, може затражити од домаћих органа да предузму извесне мере или да се уздрже од извесних радњи док Суд не проучи предмет (ово се односи углавном на случајеве где подносиоцу прети озбиљна физичка повреда).

ДА ЛИ ЈЕ СУД ВЕЋ ИМАО СЛУЧАЈЕВЕ ПОПУТ МОГ?

Судске пресуде се објављују на интернет страници Суда. Можете да претражите постојеће пресуде и сазнате да ли је Суд већ разматрао случајеве сличне вашем.

АКО ЈЕ МОЈА ПРЕДСТАВКА ПРОГЛАШЕНА НЕПРИХВАТЉИВОМ, МОГУ ЛИ СЕ ЖАЛИТИ НА ТУ ОДЛУКУ?

Одлуке о неприхватљивости су коначне и против њих није допуштена жалба. Ово потврђује колико је важно испунити услове прихватљивости пре слања представке Суду.

НА КОЈИ НАЧИН МОГУ ДОБИТИ ОБАВЕШТЕЊА У ВЕЗИ С ПРЕДМЕТОМ?

Суд није у могућности да одговори на све захтеве подносилаца везане за питање на ком стадијуму се налази њихов предмет пред Судом. Будући да се поступак одвија писаним путем, Суд ће вам писати ако му је потребна нека додатна информација од вас, у било којој етапи поступка. Информације можете такође наћи на интернет страници Суда (у вези са комуницирањем предмета влади, питањима упућеним странама у поступку, одлукама о прихватљивости и тако даље).

Ваша представка пред ЕСЉП:

Како поднети представку и како се ваша представка даље разматра

European Court of Human Rights
Council of Europe
67075 Strasbourg cedex
France

www.echr.coe.int

SRP

Design © ECHR · Photo © Shutterstock